

Temanotat

Syria: Militærtjeneste – innrulling, utsettelse og fritak

© Landinfo 2017

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.

Alle henvendelser om Landinfos rapporter kan rettes til:

Landinfo
Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon

Storgata 33 A

Postboks 8108 Dep

N-0032 Oslo

Tel: 23 30 94 70

E-post: landinfo@landinfo.no

www.landinfo.no

Om Landinfos temanotater

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos temanotater er basert på opplysninger fra nøye utvalgte kilder. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

Temanotatene bygger på både skriftlig og muntlig kildemateriale. En del av informasjonen som formidles, er innhentet gjennom samtaler med kilder på informasjonsinnhentingsreiser. Landinfo tilstreber bredde i kildetilfanget, og så langt mulig er det innhentet informasjon fra kilder som arbeider uavhengig av hverandre. Alt benyttet kildemateriale er fortløpende referert i temanotatene. Hensyn til enkelte kilders ønske om anonymitet er ivaretatt.

Notatene gir ikke et uttømmende bilde av temaene som undersøkes, men belyser problemstillinger som er relevante for UDIs og UNEs behandling av utlendingssaker.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos temanotater gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

About Landinfo's reports

The Norwegian Country of Origin Information Centre, Landinfo, is an independent body within the Norwegian Immigration Authorities. Landinfo provides country of origin information (COI) to the Norwegian Directorate of Immigration (Utlendingsdirektoratet – UDI), the Immigration Appeals Board (Utlendingsnemnda – UNE) and the Norwegian Ministry of Justice and Public Security.

Reports produced by Landinfo are based on information from carefully selected sources. The information is collected and analysed in accordance with [common methodology for processing COI](#) and [Landinfo's internal guidelines on source and information analysis](#).

To ensure balanced reports, efforts are made to obtain information from a wide range of sources. Many of our reports draw on findings and interviews conducted on fact-finding missions. All sources used are referenced. Sources hesitant to provide information to be cited in a public report have retained anonymity.

The reports do not provide exhaustive overviews of topics or themes, but cover aspects relevant for the processing of asylum and residency cases.

Country of Origin Information presented in Landinfo's reports does not contain policy recommendations nor does it reflect official Norwegian views.

SUMMARY

This note describes the drafting procedures in the Syrian Arab Army (SAA), the possibilities for postponement of the obligatory military service and the cases where an exemption is given. It is based on the information given by the Syrian Ministry of Defense on their own web pages targeting conscripts and their families.

Despite being at war for several years, these procedures still form the basis for the procedures that all Syrian men turning 18 years have to relate to one way or the other. However, where we have information that the procedures are not applied, or that practices have changed, we have indicated this.

An overall challenge when describing such procedures is the rampant corruption on all levels in Syria, including in the SAA. At the end of this note we also mention the possibility of enrolling in a pro-regime militia as a de-facto substitute for being drafted into the SAA.

SAMMENDRAG

Dette notatet beskriver innkallingsprosedyrene til SAA, den syriske arabiske hæren, mulighetene for å få utsettelse av den obligatoriske førstegangstjenesten og de tilfellene der det gis fritak fra tjenesten. Det er basert på informasjon fra det syriske forsvarsdepartementets hjemmesider, som retter seg mot de nye rekruttene og deres familier.

På tross av at landet har vært i krig i flere år, ligger disse prosedyrene stadig til grunn for det enhver syrisk 18-årig mann må forholde seg til på en eller annen måte. I de tilfellene der vi har informasjon som kan tyde på at prosedyrene ikke blir fulgt, eller der praksisen rundt dem er forandret, har vi indikert dette.

En overgripende utfordring når slike prosedyrer skal beskrives, er den voldsomme korrupsjonen som gjennomsyrer hele Syria, inkludert hæren. På slutten av dette notatet nevnes derfor muligheten for å la seg innrullere i en av de regimeløjale militsene som et de facto alternativ til innrulling i den regulære hæren.

INNHold

1. Innledning	7
2. Førstegangstjenesten	7
3. Innrulling	8
3.1 Påkrevde dokumenter	8
3.2 Militærbok	8
3.3 Innrulling av syrere bosatt i utlandet	9
4. Innkalling til førstegangstjeneste	9
4.1 Overlevering av innkalling	9
4.2 Hvem innkaller	9
4.3 Rutiner for overlevering av innkallingen.....	10
5. Rekrutteringskontorer	10
6. Utsettelse av militærtjenesten	12
6.1 Utsettelse for studenter	12
6.1.1 Opphevelse av utsettelse	12
6.1.2 Nødvendige søknadspapirer.....	12
6.2 Administrativ utsettelse	13
6.3 Utsettelse for syrere bosatt i utlandet	13
6.3.1 Opphevelse	14
6.3.2 Nødvendige søknadspapirer.....	14
6.4 Utsettelse for forsørger	14
6.4.1 Nødvendige søknadspapirer.....	14
6.4.2 Avbrudd.....	15
6.5 Utsettelse dersom den vernepliktige har en bror som avtjener verneplikten	16
6.5.1 Opphevelse	16
6.5.2 Nødvendige søknadspapirer.....	16
6.6 Utsettelse for anholdte og fengslede.....	17
6.7 Utsettelse av helsemessige årsaker	17
7. Fritak fra militærtjeneste	18
7.1 Fritak ved å betale (gjelder kun for syrere bosatt i utlandet)	18
7.1.1 Dokumenter som kreves.....	19
7.1.2 Betaling	19
7.2 Fritak som eneste sønn	19
7.2.1 Dokumenter som kreves.....	19

7.2.2	<i>Tilfeller der den vernepliktige får endelig fritak som eneste sønn</i>	20
7.2.2.1	Oppheving av fritak som eneste sønn	20
7.3	Fritak som foreldreløs.....	20
7.3.1	<i>Betingelser som kreves oppfylt for fritak</i>	20
7.3.2	<i>Dokumenter som kreves</i>	21
7.3.3	<i>Oppheving av fritaket som foreldreløs kan skje i disse tilfellene</i>	21
7.4	Fritak dersom den vernepliktige avtjener verneplikt i et annet lands hær	21
7.4.1	<i>De nødvendige papirene for å få dette fritaket</i>	21
7.5	Fritak av helsemessige årsaker	22
7.5.1	<i>Dokumenter som kreves</i>	22
8.	Vernepliktige og ekteskap	23
9.	Tillatelse for vernepliktige til å reise utenlands	24
9.1	Utreisetillatelse gis for følgende formål	24
9.1.1	<i>Garantien tilbakebetales i følgende tilfeller</i>	24
10.	Alternativer til førstegangstjeneste i SAA	24
11.	Referanser	26
11.1	Skriftlige kilder.....	26
11.2	Muntlige kilder:	28

1. INNLEDNING

Den syriske arabiske hæren, SAA, er en hær basert på allmenn verneplikt og khidmat al-'alam – flaggets tjeneste, og er obligatorisk for alle syriske menn mellom 18 og 42 år, unntatt jøder. Før utbruddet av opprør i Syria i 2011 bestod den syriske hæren av 250 000-300 000 soldater, i all hovedsak vernepliktige. I årene som er gått siden da er SAA betydelig svekket, de fleste observatører antar at hæren nå består av 80 000-100 000 mann (Al-Masri 2017). Dette notatet tar for seg prosedyrene for innkalling til førstegangstjeneste, og behandler også vilkår for utsettelse av den obligatoriske førstegangstjenesten og hvem som kan få fritak fra tjenesten og på hvilke vilkår.

Hovedkilden til dette notatet er det syriske forsvarsdepartementets hjemmesider for vernepliktige, der alle prosedyrer er grundig forklart. Selv om det stadig er slik at det er disse prosedyrene som ligger til grunn for mobilisering og innkalling av rekrutter til førstegangstjeneste, er praktiseringen av dem ikke nødvendigvis i henhold til det som departementet selv opplyser. Det skyldes flere forhold, ikke minst det faktum at landet er i krig og som en følge av det er man ikke like nøye med «å gå etter boken». Derfor er det brukt en rekke andre kilder som i noen tilfeller bekrefter praksisen, men som i andre tilfeller gir nyansert bilde av praktiseringen av disse rutinene. Landinfo har ved flere reiser til området samlet informasjon om disse forholdene, og kolleger i Sverige, Finland og Danmark har alle sammen publisert notater om militærtjenesten i Syria som er brukt i dette notatet. I tillegg er det brukt oppslag fra utenlandsk og syrisk presse, og flere personer som selv har erfaring med innkalling til førstegangstjeneste i SAA er konsultert i forbindelse med utformingen av notatet.¹

Notatet inneholder mange til dels detaljerte opplysninger om forskjellige aspekter av innkallingsprosedyrene og er ment å skulle brukes som en referanse, snarere enn å leses som en rapport.

Dette notatet omhandler ikke hvordan SAA er organisert som sådan, og det behandler ikke disiplinærstraffer, reaksjoner mot personer som unndrar seg førstegangstjenesten, krigsforløpet eller krigsforbrytelser begått av hæren, etterretningstjenesten eller regimeløjale militser.

2. FØRSTEGANGSTJENESTEN

Førstegangstjenesten varer i 18 måneder, frem til en lovendring i 2011 var den på 24 måneder. Enkelte kilder oppgir at førstegangstjenesten fremdeles kan vare opp til 21 måneder, avhengig av hvilken utdannelse man har. Det er imidlertid ikke slik at den formelle lengden på tjenestetiden vil gi seg noen praktiske utslag siden landet befinner seg i krig og hæren er generelt drenet for personell. Alle kilder som er konsultert indikerer at førstegangstjenesten varer lenger enn 18-21 måneder; flere oppgir at personell ikke blir dimittert selv om de har tjenestegjort i flere år (FN-organisasjon, møte mai 2017; Finnish Immigration service 2016, s. 12; Hilsman 2016).

¹ Disse personene er hovedsakelig konsultert for å bekrefte eller avkrefte praktiseringen av enkelte rutiner og prosedyrer, og er ikke brukt som regulære kilder.

3. INNRULLERING

Det avholdes innrulling i Syria to ganger i året, i mars/april og i oktober, for personer med utdanning over grunnskolenivå. For personer med bare grunnskole skjer innrullingene fire ganger i året. I forkant av dette har kandidatene blitt innkalt via «maktab al tajnid», rekrutteringskontoret, som det finnes mange av i de forskjellige delene av landet (se kapittel 5). Ved fylte 18 år blir personer som er født fra januar til og med juli innkalt til innrullingskontoret i oktober, mens de som er født mellom august og desember blir innkalt i mars/april. Etter innrullingene går kandidatene gjennom en helseundersøkelse og en psykisk undersøkelse, samt en kartlegging av kandidatens kvalifikasjoner (faḥṣ mihani) (FD u.å.a).

3.1 PÅKREVDE DOKUMENTER

For å foreta innrulling og de obligatoriske undersøkelsene, må de potensielle rekruttene presentere følgende dokumenter:

- To fargebilder størrelse 4x4 cm, med hvit bakgrunn, hevet, bart hode og barbert (ḥalīq al-dhaqn, barbert skjegg, indikerer at trimmet, kort skjegg er tillatt).
- Attestert kopi av siste oppnådde vitnemål.
- Attest hvor kandidatens studie ved inngangen til vernepliktsåret fremkommer, dette gjelder kun for studenter.
- Familieboken.
- Personlig ID-kort. Dersom det personlige ID-kortet er mistet, skal man ha utskrift fra sivilregisteret med bilde påført segl/stempel fra området eller landsbyens mukhtar.
- Et offisielt dokument som viser personens blodtype utstedt av blodbanken (idarat naql al-dam) i fylket eller en offentlig klinikk.
- Førerkort, dersom personen har det.
- Et attestert dokument fra Utdanningsdirektoratet for dem som (kun) har fullført og bestått femte klasse av grunnskoleutdanningen (FD u.å.a).

3.2 MILITÆRBOK

Etter at disse papirene er presentert, får han utstedt en militærbok (daftar khidmat al-`alam) og han skal oppsøke rekrutteringskontoret i det området han tilhører umiddelbart for å gjennomgå de obligatoriske undersøkelsene: fysisk og psykisk helse og en yrkesmessig kartlegging.

Dersom kandidaten har en helsetilstand, skal han ta med seg en legerapport fra den behandlende legen som har blitt attestert fra fylkets helsedirektorat. Dette skjer for at hans tilstand skal undersøkes nærmere av en medisinsk komite i mobiliseringsområdet han tilhører.

Ved avslutningen av innrullingene blir han informert skriftlig om dato for når han skal begynne førstegangstjenesten. Dette blir han av lederen for rekrutteringskontoret (FD u.å.a).

3.3 INNRULLERING AV SYRERE BOSATT I UTLANDET

Syrere som er bosatt i utlandet og som i henhold til sin alder skal innrulleres og gjennomgå de obligatoriske undersøkelsene, henvender seg til den syriske ambassaden eller konsulatet som dekker det landet de er bosatt i. Der fyller de ut et skjema som undertegnes av personen det gjelder og av den diplomatiske representasjonen, og som attesteres av det syriske utenriksdepartementet. Dette sendes så til det rekrutteringskontoret personen tilhører, enten via en av vedkommendes nære slektninger i Syria eller via hans legale representant. Syriske myndigheter regner disse personene som klare for førstegangstjeneste all den tid det ikke foreligger noen helsemessige hindringer. For at disse helsemessige hindringene eventuelt skal være gyldige, må de legges frem for en medisinsk komite i Syria (FD u.å.a).

4. INNKALLING TIL FØRSTEGANGSTJENESTE

4.1 OVERLEVERING AV INNKALLING

Etter at kandidaten har gjennomgått de obligatoriske undersøkelsene og blitt funnet egnet for førstegangstjeneste, blir han innkalt i form av et brev fra det rekrutteringskontoret han tilhører. I henhold til syriske myndigheter kan denne innkallingen komme på følgende fire måter:

- Kandidaten mottar selv innkallingen og kvitterer for denne med fingeravtrykk av høyre tommel.
- Innkallingen blir gitt til en av hans nærmeste, det vil si hans bror, far, kone, barn eller en person han bor på samme adresse som. Betingelsen er at personen er over 18 år, og vedkommendes ID-nummer, utstedelsesdato og hvem som har utstedt det må kunne registreres.
- Dersom kandidaten ikke er hjemme og ingen på adressen kan ta imot innkallingen, kontaktes områdetets mukhtar, som vil foreta innkallingen med to vitner fra området utpekt av politiet.
- Via massemedia, både lokale og nasjonale (FD.u.å.b).

4.2 HVEM INNKALLER

Følgende personer kan brukes til å overbringe en innkalling:

- Politimenn fra Forsvarsministeriet.
- Militærpoliti.
- Reservister utsendt fra den militære registreringsadministrasjonen.
- Ansatte ved rekrutterings- og mobiliseringskontoret, både frivillige (militære) og sivilt ansatte (FD.u.å.b).

4.3 RUTINER FOR OVERLEVERING AV INNKALLINGEN

Kildene som er konsultert for dette notatet oppgir litt forskjellige rutiner for innkallingen, men det er enighet om at personer bosatt i opprørskontrollerte områder ikke får innkallingen i henhold til disse rutinene (Finnish Immigration Service 2016, s. 5). En kilde sier at den vernepliktige selv må registrere seg ved sitt lokale innrulleringskontor, som så vil sende en innkalling til kandidaten. Denne innkallingen blir sendt til den lokale mukhtaren og formidlet til kandidatene av en lokal politimann på vegne av mukhtaren. Denne politimannen, som i denne sammenhengen opptrer som en muballigh (informant), skal ikke ha mulighet til å arrestere kandidaten. Kandidaten må heller ikke kvittere for å ha mottatt innkallingen og andre i husstanden kan motta den på hans vegne; innkallingen inneholder opplysninger om innen hvilket tidsrom kandidaten må melde seg for det lokale innrulleringskontoret (Lifos 2017, s. 34-35).

Ikke alle får overlevert denne innkallingen, dette gjelder ikke minst for syrere bosatt i opprørskontrollerte områder. For å kompensere for dette, kjøres det jevnlig kampanjer på TV, radio og i aviser der kandidater blir minnet på militærtjenesten.

Men det pekes på at alle syrere er klar over at man ved fylt 18 år skal avtjene verneplikten og at det får konsekvenser dersom man ikke møter opp til sesjon og førstegangstjeneste. Kandidater blir da etterlyst og havner på lister som sirkuleres av myndighetene, og dersom de blir stoppet på kontrollposter tilhørende myndighetene, vil de bli holdt tilbake, sendt på en måneds opplæring og deretter ut til det stedet de skal avtjene verneplikten (UNHCR 2017; internasjonal organisasjon Beirut, intervju 2014).

5. REKRUTTERINGSKONTORER

Det finnes en rekke rekrutteringskontorer (sha'abat al-tajnid) i hele Syria. Direktoratet for mobilisering og rekruttering (hovedkontoret) ligger midt i Damaskus på Saba'a Bahrat-plassen. Under direktoratet finnes det syv distriktskontorer:

- **Sør**, som har avdelinger i Damaskus, Damaskus-området (Rif Dimashq), Suwayda, Dera'a og Qunaytra.
- **Homs**, med avdelinger i Homs (fire), Khalidiyya, Bab Siba'a, Rastan, Makhram, Tel Kalakh, Hamidiyya, Qusayr, Tadmor (Palmyra), al-Qariyatayn, Shin og Telbisa.

Av disse avdelingene befinner de aller fleste seg i Homs, ved den store Tadmor-rundkjøringen. Det er bare kontorene i Makhram, Tel Kalakh og Shin som er lokalisert i de byene de betjener.

- **Hama**, som har tre avdelinger for Hama og en for områdene umiddelbart rundt byen (Rif Hama), samt i Hadera, Salamiyya, Sabura, Barri al-Sharqi, al-Ghab, Muhrada, Masiyaf, Rif Masiyaf, Salhab, Shatha og Kfar Zita. Alle kontorene for Hama er samlokalisert i Hama by, kontoret for al-Ghab ligger i den kristne byen al-Suqaylabiyya, mens de øvrige kontorene ligger i byene de betjener.

- **Ladhaqiyya**, med et kontor for Ladhaqiyya og et for Rif Ladhaqiyya som begge er lokalisert i byen, samt Ugarit, Jabla, Rif Jabla, al-Qardaha og al-Haffa. Kontorene for Jabla og Rif Jabla er i Jabla og kontoret for al-Qardaha er også der, mens resten av kontorene er i Ladhaqiyya.
- **Tartus**, der et kontor betjener byen, samt i Amrit, al-Shaykh Badr, Baniyas, Draykish, Annaza, al-Qadmus, Douayr Raslan, Mashta al-Hilu og Safita. Kontoret for Amrit, en landsby rett utenfor Tartus, ligger på samme sted som kontoret for byen, mens de andre kontorene er lokalisert i de byene de betjener.
- **Nord**, som er delt inn i tre: Aleppo, Rif Halab (Aleppo) og Idlib.
 Avdelingen for Aleppo by har følgende underkontorer som alle er lokalisert i al-Furqan: al-Farafra, al-Jallum, Aqiyul, al-Bayyada, al-Klassa, al-Sakhur, Sayf al-Dawla og Jabal Sema'an.
 Rif Halab har egne kontorer for al-Safira, Manbij, Azaz, Afrin, al-Atarib, Nubl, Jarablus, Tel Rifat, al-Akhtarin, al-Bab, Dayr Hafir, Maskana, Ayn al-Arab og al-Mabatli. Alle disse kontorene er lokalisert i Aleppo by siden de fleste av kontorene dekker byer utenfor regimets kontroll.
 Avdelingen for Idlib har kontorer for Idlib og Rif Idlib samt Jisr al-Shughur, Khan Shaykhun, Kfar Nabl, al Mara (Ma'aret Nu'man), Ma'arat Misrin, Ariha, Saraqib, al-Dana, Salqin, Ihsim, Kfar Takharim og Harem. Hele Idlib-provinsen er utenfor regimets kontroll, og ingen av disse kontorene opererer.
- **Øst**, som også er delt inn i tre: Dayr az-Zur, Raqqa og Hassaka.
 Dayr az-Zur har kontorer for selve byen, Furat, Hajin, al-Kasra, al-Ashara, al-Bou Kamal, al-Basira, al-Mayadin og al-Muhassan. Alle kontorene ligger i Dayr az-Zur, bortsett fra al-Muhassan, men det er uvisst i hvilken grad dette kontoret opererer gitt krigshandlingene i dette området.
 Raqqa har to kontorer og et for al-Rashid, som også var lokalisert i Raqqa. Ingen av disse kontorene opererer.
 Hassaka har et kontor for selve byen og kontorer for al-Ya'arubiya, Amuda, al-Shadada, Ras al-Ayn, al-Darbasiya, al-Malikiya, al-Qahtaniya, Tel Hamis, Tel Tamr og Qamishli. Alle kontorene befinner seg i Hassaka, men det er usikkert i hvilken grad de fungerer. Regimet har tilstedeværelse i både Qamishli og Hassaka, mens deler av begge disse byene og alle områdene rundt er kontrollert av den kurdiske YPG-militsen.

Opplysningene over er hentet fra det syriske forsvarsdepartementets hjemmeside, og Landinfo kan ikke garantere at alle disse kontorene fungerer i henhold til de opplysningene departementet selv gir. Det er allikevel grunn til å tro at mange av disse kontorene operere tilnærmet normalt, siden de ligger i områder som regimet har kontrollert gjennom hele krigen (FD u.å.c).

6. UTSETTELSE AV MILITÆRTJENESTEN

6.1 UTSETTELSE FOR STUDENTER

Det finnes muligheter for kandidatene til å utsette førstegangstjenesten i et år, med mulighet for forlengelse, forutsatt at kandidaten oppfyller en del vilkår. Han må være i gang med studiene på det tidspunktet han blir vernepliktig, altså 18 år. Han kan ikke være eldre enn 21 år ved oppstart av studiet for å få fritak på grunn av videregående skole, som er treårig. Alderen kan ved oppstart ikke overstige 24 år for å få fritak som student på en toårig utdanning ved de såkalte «mellom-instituttene», al-ma'ahad al-mutawasita, for en treårig utdanning ved disse instituttene er grensen 25 år. For studenter ved universiteter er grensen 26 år for dem som tar en fireårig utdanning, mens alderen ikke kan overstige 27 år for universitetsstudenter som tar en femårig utdanning. For legestudenter er grensen 29 år.

Det gis også mulighet for utsettelse for studenter som er i gang med spesialisering, her er grensene for å få utsettelse 27 år for en toårig diplomutdanning, 29 år for en master (majister) og 32 år for en doktorgrad.

Utsettelser av denne typen kan bli opphevet av forskjellige årsaker. Blant annet dersom han overstiger aldersbegrensningene som er satt: 28 år for et fireårs universitetsstudium, 29 år for et femårig studium, 31 år for legestudiet eller en master, 32 år for en magistergrad uavhengig av spesialisering, 34 år for doktorgrad og 35 år for høyere spesialisering og for skipskapteiner.

For studenter som studerer utenfor Syria er grensene to år høyere enn maksimumsgrensene (FD u.å.d).

6.1.1 Opphevelse av utsettelser

Dersom kandidaten innen to år ikke har bestått første året, mister han utsettelsen. Det vil si at kandidaten kan stryke første året og ta dette opp igjen, men ved andre gangs forsøk må han bestå. For studenter som studerer på et annet språk enn arabisk, legges det på et ekstra år. Utsettelsen blir også opphevet dersom:

- Kandidaten består på normert tid.
- Kandidaten leverer en skriftlig erklæring om at han avbryter studiet.
- Dersom han blir borte fra eller avslutter studiet uten tillatelse.
- Dersom han ikke leverer en studieattest innen 15. mars hvert år.
- Dersom han overstiger den fastsatte alderen for sitt studium (FD u.å.d).

6.1.2 Nødvendige søknadspapirer

For å søke om utsettelse må kandidaten fremlegge følgende dokumenter:

- Skriftlig søknad.
- Attestert kopi av siste eksamensbevis.
- Attest som viser at kandidaten skal fortsette sine studier i eller utenfor Syria.
- Et papir fra Direktoratet for pass og immigrasjon som viser inn- og utreisedatoer fra Syria.

- En skriftlig erklæring fra kandidaten der han forplikter seg til å fremvise et studiebevis fra landet han skal studere i innen seks måneder (FD u.å.d).

For å fornye sin utsettelse må kandidaten fremlegge:

- Skriftlig søknad.
- Studieattest som viser at kandidaten skal fortsette sine studier.
- Et papir fra Direktoratet for pass og immigrasjon som bekrefter kandidatens opphold (utenfor landet).
- Kandidater som studerer i Libanon, Jordan eller Irak må fremlegge et dokument som viser at de har bestått eksamenene.
- Disse papirene må fremlegges senest 15. mars (FD u.å.d).

Forsvarsdepartementet har ikke forandret innholdet på disse sidene (FD u.å.d). Imidlertid er mulighetene for å få utsettelse i forbindelse med studier strammet inn betydelig i løpet av det siste året. Dette gjelder hvor mye fravær fra studiene som tolereres (Al-Haj Ali & Page 2017), og hvilke studier man kan få fritak for. Det gis nå bare fritak for studier som er direkte relevante for den graden man har eller er i gang med (Al-Zarier & Nelson 2017).

6.2 ADMINISTRATIV UTSETTELSE

Denne formen for utsettelse gjelder:

- Parlamentsmedlemmer, ministre og medlemmer av ledelsen i Baath-partiet.
- Muslimske geistlige som er dommere i sharia-domstoler, og sekretærer til geistlige som utsteder fatwaer (selve utstederne av fatwaer må antas å være eldre enn 42 år).
- Kristne geistlige som i henhold til religionen ikke kan utføre «verdslig arbeid», som for eksempel munk og prester.
- Jøder og andre som har fått innrulleringen stoppet av sikkerhetsgrunner.
- Kandidater bosatt på okkuperte Golan (FD u.å.e).

6.3 UTSETTELSE FOR SYRERE BOSATT I UTLANDET

Syrere bosatt i utlandet kan søke om utsettelse av førstegangstjenesten forutsatt at de oppfyller følgende vilkår:

- Kandidaten må ikke være over 36 år.
- Han må ikke være statsansatt, men dersom en statsansatt allikevel vil søke, må han legge frem en skriftlig attest på at han har fått permisjon fra jobben uten lønn i minimum et år med mulighet for forlengelse, eller en oppsigelse, samt en godkjennelse fra hans arbeidssted.
- Hans status som vernepliktig må være forenelig med hans opphold i utlandet, det vil si at han kan ikke være i utlandet mens han for eksempel har studieutsettelse eller helseutsettelse.
- Han kan ikke være diplomat.

- Han må ikke oppholdt seg over 90 dager utenfor det landet han bor i, i løpet av et kalenderår (FD u.å.f).

6.3.1 Opphevelse

Utsettelsene blir opphevet dersom kandidaten:

- Ikke har fått den fornyet utsettelsen innen 15. mars (årlig).
- Han har vært utenfor landet han er bosatt i mer enn 90 dager i løpet av et kalenderår (FD u.å.f).

6.3.2 Nødvendige søknadspapirer

Følgende må fremlegges når man søker om utsettelse som bosatt i utlandet:

- En skriftlig søknad fra kandidatens nærmeste familie.
- Et oppholdsdokument utstedt fra den syriske ambassaden i det landet han oppholder seg undertegnet av ambassaden, attestert fra Utenriksdepartementet og fulgt av en skriftlig erklæring fra kandidaten.
- Brev fra Direktoratet for pass og immigrasjon, hvor kandidatens inn- og utreiser fra Syria fremgår.
- Disse papirene må fremlegges for det rekrutteringskontoret kandidaten tilhører innen 15. mars (FD u.å.f).

6.4 UTSETTELSE FOR FORSØRGER

Vernepliktige som er (ene)forsørgerer kan få utsettelse dersom han har ansvaret for sine foreldre, yngre brødre eller ugifte søstre, uavhengig av familiens økonomiske situasjon. Betingelsen er at han er eneforsørger. Utsettelsen gjelder for et år av gangen og kan fornyes. Søknaden om utsettelse kan komme fra den vernepliktige eller en av hans nærmeste.

Den vernepliktige må imidlertid oppfylle følgende betingelser for å få innvilgelse:

- Den vernepliktiges far må være død eller over 65 år eller den vernepliktiges far må lide av en sykdom som forhindrer ham i å forsørge familien.
- Dersom hans far har emigrert, er fengslet eller er savnet.
- Ikke ha brødre som er over 18 år, bortsett fra dersom denne eller disse lider av en sykdom som gjør det umulig å fungere som forsørger, dersom bror/brødre har emigrert, er fengslet eller er savnet.
- Dersom den vernepliktiges mor er skilt og den vernepliktige bor sammen med henne med politiets samtykke (viten).
- Den vernepliktige kan ikke være over 37 år (FD u.å.g).

6.4.1 Nødvendige søknadspapirer

Følgende må fremlegges ved søknad om utsettelse som forsørger:

- Utskrift fra sivilregisteret som viser alle familiens uforutsette hendelser (al-wuq'uat al-tar'ia).
- Ved far eller brors død, skal attestert dødsattest fremlegges.
- Dersom mor er skilt, skal attestert skilsmisseattest fremlegges.
- Bekreftende politierklæring om den vernepliktiges begjæring.
- Individuell utskrift fra sivilregisteret for mor eller bror dersom utsettelsen skyldes en av dem.
- En skriftlig erklæring fra den vernepliktige attestert av lederen for hans rekrutteringskontor, der den vernepliktige forplikter seg til ikke å forlate landet utenom for humanitære grunner.
- En skriftlig erklæring der den vernepliktige forplikter seg til å fornye utsettelsen mellom 2. januar og 15. mars dersom han skulle ønske det, og å informere rekrutteringskontoret dersom noe uforutsett skulle oppstå.
- Brev fra Direktoratet for pass og immigrasjon, hvor inn- og utreiser fra Syria fremgår, ved fornyelse av utsettelsen for den vernepliktige eller for en av hans nærmeste dersom han bor utenfor Syria.
- Oppholdsdokument undertegnet fra den syriske ambassaden og attestert av Utenriksdepartementet, hvis en av den vernepliktiges nærmeste er bosatt i utlandet, uavhengig av årsak.
- Et dokument fra fengselsadministrasjonen og en skriftlig forpliktelse fra den vernepliktiges side om å informere hans rekrutteringskontor innen en måned etter løslatelse dersom en av hans nærmeste er fengslet.
- Dersom en av den vernepliktiges nærmeste er savnet, samles en mappe ved hans rekrutteringskontor som så oversendes Direktoratet for rekruttering. Direktoratet sender så denne til den ansvarlige myndighet som undersøker nærmere om dette er korrekt, etter at politiet har undersøkt saken.
- Dersom en av den vernepliktiges nærmeste er syk, sendes en detaljert legeerklæring der vedkommendes helsetilstand fremgår. Denne må være attestert av Helsedirektoratet (FD u.å.g).

6.4.2 Avbrudd

Utsettelsen blir avbrutt dersom:

- Den vernepliktiges far eller bror blir løslatt fra fengsel.
- Den vernepliktiges far eller bror kommer til rette.
- Den vernepliktiges far eller bror bosatt i utlandet returnerer til Syria.
- Den vernepliktiges bror fyller 18 år og han ikke er syk/fengslet eller forsvunnet.
- Hans ugifte søstre gifter seg og dermed ikke lenger er avhengig av den vernepliktige.
- Hans mor gifter seg igjen og ikke lenger er avhengig av den vernepliktige.
- Den vernepliktige selv krever det, eller den av hans nærmeste (far/bror) som er årsak til utsettelsen krever det.

- Dersom den vernepliktige ikke leverer de nødvendige papirene innen den satte tidsfristen fra 2. januar til 15. mars hvert år.
- Den vernepliktiges alder overstiger 37 år (FD u.å.g).

6.5 UTSETTELSE DERSOM DEN VERNEPLIKTIGE HAR EN BROR SOM AVTJENER VERNEPLIKTEN

Kravene for å få denne typen utsettelse av førstegangstjenesten er som følger:

- Far, eller mor dersom han er bare hennes sønn, må fremme et skriftlig krav om fritak for den vernepliktige.
- Den vernepliktiges alder må ikke overstige 37 år.
- Hvis det er flere brødre i vernepliktig alder som alle er klare til å avtjene førstegangstjenesten, kan foreldrene, eller en av dem, velge å søke utsettelse for dem dersom de resterende brødrene innrulleres. Antallet brødre som avtjener den obligatoriske militærtjenesten (al-khidma al-ilzamiyya), som inkluderer innkalte reservister, og antallet brødre som avtjener den faktiske førstegangstjenesten (khidmat al-`alam al-fa`liyya) kan ikke overstige tre.
- Han må ikke ha en eller flere brødre i vernepliktig alder uansett helsetilstand, med unntak av fritatte på grunn av legeerklæring (stridsudyktige) (FD u.å.h).

6.5.1 Opphevelse

Utsettelsene oppheves i disse tilfellene:

- Dersom ens bror uteblir fra tjenesten eller får den utsatt.
- Dersom ens bror rømmer fra den obligatoriske tjenesten.
- Dersom foreldrene, eller en av dem, går tilbake på sin rett, ved en skriftlig erklæring, til å be om fritak for den vernepliktige.
- Dersom ens tjenestegjørende bror blir anholdt eller fengslet.
- Når broren blir dimittert fra obligatorisk tjeneste eller eventuelt fra repetisjonstjeneste.
- Når en av hans brødre når vernepliktig alder (FD u.å.h).

6.5.2 Nødvendige søknadspapirer

Følgende må fremlegges for å søke om denne typen fritak:

- En skriftlig søknad fra den vernepliktige eller fra en eller begge foreldrene.
- Utskrift fra sivilregisteret der alle den vernepliktiges familiemedlemmer er inkludert.
- Et brev (bekreftelse) fra den enheten den vernepliktiges bror tjenestegjør i (FD u.å.h).

6.6 UTSETTELSE FOR ANHOLDTE OG FENGSELEDE

Personer som er i fengsel eller er under etterforskning, får utsatt førstegangstjenesten under følgende omstendigheter:

- For den som er anholdt eller dømt før innkalling til førstegangstjeneste, gjelder at han må enten være fengslet etter dom og sone hele straffen, er varetektsfengslet mens en etterforskning pågår eller er dømt til husarrest (FD u.å.i).

Følgende dokumenter må fremlegges:

- For fengslede: et brev fra fengselets administrasjon der det fremgår når soningen begynte, hvor lang straffen er og dato for løslatelse.
- For anholdte: et brev fra den ansvarlige myndighet der datoen for anholdelsen fremgår.
- For vernepliktige dømt til husarrest: et brev fra den rettsinstansen som avsa dommen, der det fremgår når soningen begynte, hvor lang dommen er og hvilken dato soningen avsluttes.
- Alle må også levere en skriftlig uttalelse der den vernepliktige lover å kontakte sitt innrulleringskontor i løpet av en måned etter løslatelse for å bli innkalt til første sesjon som avholdes for tidligere straffede.

Vernepliktige som har sonet sin dom og er løslatte, regnes som klare til å avtjene verneplikten (FD u.å.i).

6.7 UTSETTELSE AV HELSEMESSIGE ÅRSAKER

Det er mulig å få utsettelse av helsemessige årsaker, enten dersom den vernepliktige av helsemessige årsaker er midlertidig ute av stand til å gjennomføre helseundersøkelsen eller verneplikten, eller dersom han blir skadet eller plutselig syk rett før han skal begynne å avtjene verneplikten.

Han må da legge frem en legeerklæring fra en spesialist, attestert av en av helsedirektoratets avdelinger. Etter dette vil Direktoratet for rekruttering presentere saken for en egen medisinsk komite som vil avgjøre om den vernepliktige er i stand til å innrulleres.

En måned før utsettelsen opphører, må den vernepliktige legge frem en endelig legerapport til sitt innrulleringskontor, og det blir da tatt stilling til om han skal i vanlig (felt)tjeneste, annen type tjeneste eller fritas fra tjeneste av helsemessige årsaker.

Vernepliktige med vitnemål fra femårig høyere utdanning får sin sak presentert for et eget medisinsk militært råd (FD u.å.j).

7. FRITAK FRA MILITÆRTJENESTE

Det er mulig å få fritak fra militærtjeneste i Syria på noen betingelser. På hjemmesidene til det syriske forsvarsdepartementet er det oppgitt noen generelle vilkår, og den vernepliktige kan søke om å få fritak fra militærtjeneste dersom han oppfyller disse:

- En militær som har tjenestegjort i minst fem år i aktiv tjeneste uten opphold, studier finansiert av Forsvarsdepartementet gjelder ikke som aktiv tjeneste.
- Personer som har tjenestegjort i aktiv tjeneste i de interne sikkerhetsstyrkene (quwwa al-`anm al-dakhili) i minst ti år, dette gjelder dem som er dimittert/har sluttet før 2. januar 2012.
- Personer som har tjenestegjort i aktiv tjeneste i de interne sikkerhetsstyrkene i minst fem år, dette gjelder for dem som er dimittert/har sluttet etter 2. januar 2012.
- Vernepliktige som har to søsken som er drept som følge av at de utførte arbeid for staten eller som følge av krigshandlinger. Dette omfatter også halvsøsken.
- En far som har mistet en eller flere sønner som følge av krigshandlingene eller som følge av at de utførte sine forpliktelser ovenfor myndighetene (FD u.å.k).

7.1 FRITAK VED Å BETALE (GJELDER KUN FOR SYRERE BOSATT I UTLANDET)

Det er mulig for syrere bosatt i utlandet å betale seg fra militærtjenesten på visse vilkår.

- Han må ha bodd i utlandet i minimum fire år før eller etter at han kom i vernepliktig alder.
- Han må fremlegge et bostedsdokument utstedt av den syriske diplomatiske representasjonen i det landet han bor (ambassade/konsulat), dette må attesteres av Utenriksdepartementet.
- Betalingen regnes i amerikanske dollar (USD) og betales til statskassen i form av bankoverføring, sjekk, reisesjekk eller kontanter i form av sedler i utenlandsk valuta.
- For syrere med permanent oppholdstillatelse i et arabisk land eller annet land i minimum fire år er beløpet 8000 USD.
- 2500 USD er beløpet for:
 - a. Vernepliktige født i utlandet, inkludert arabiske land, og som er bosatt der eller i et annet land, med permanent oppholdstillatelse frem til vedkommende blir vernepliktig.
Alle besøk til Syria opp til tre måneder i året, samlet eller fordelt over flere reiser, regnes ikke som et avbrudd i bosettingen utenlands.
 - b. Vernepliktige (som over) som oppholder seg i Syria i mer enn tre måneder i løpet av et år er summen å betale 8000 USD.
- For syrere født i Kuwait og som oppholdt seg i utlandet under den irakiske invasjonen gjelder punkt a (FD u.å.l).

7.1.1 Dokumenter som kreves

- En skriftlig søknad fra den vernepliktige eller en av hans nærmeste eller hans legale verge.
- Bostedsdokument utstedt av den syriske diplomatiske representasjonen i det landet han bor (ambassade/konsulat), denne må attesteres av Utenriksdepartementet.
- Et brev fra Direktoratet for pass og immigrasjon hvor inn- og utreise er indikert, basert på brev fra Direktoratet for rekruttering (FD u.å.l).

7.1.2 Betaling

- Den vernepliktige har to måneders frist på seg til å betale, dersom han ikke når det innen fristen, regnes han som klar til innrulling.
- Dersom den vernepliktige ikke er i stand til å betale innen fristen på to måneder, men stadig ønsker å betale, vil Direktoratet for rekruttering kunne innvilge en ekstra måned til å foreta betalingen.
- Dersom han for tredje gang skulle ønske en forlengelse, og det viser seg at det reelle oppholdet utenlands ikke har gått inn i sitt femte år, kan han få to dager til å betale, pluss en bot på 50 000 syriske pund (SYP). Dersom han heller ikke nå skulle klare å betale, vil det bli utstedt en arrestordre på ham (FD u.å. l).

7.2 FRITAK SOM ENESTE SØNN

Dersom man er foreldrenes eneste sønn, selv om disse er skilt eller den ene eller begge er døde, kan man få fritak fra militærtjenesten. Dette gjelder uavhengig av ens situasjon ellers, men man må være registrert i sivilregisteret sammen med sin familie. Det gjelder også for vernepliktige som har en eller flere brødre som er døde. Fritaket gjelder også selv om den vernepliktige har halvbrødre, så lenge han er sin mors eneste sønn (Lifos 2017, s. 40).

7.2.1 Dokumenter som kreves

- En skriftlig søknad fra den vernepliktige.
- En kopi av utskrift fra sivilregisteret, utstedt av dets sekretariat med alle påføringer for hele familien og der alle uforutsette hendelser er nedtegnet, alle flyttinger likeså, samt en presisering der frasen «ingen guttebarn» (la yujad abna` dhukur) er påført. Dette skal være undertegnet av sivilregisterets sekretariat.
- En skriftlig erklæring der den vernepliktige forplikter seg til å kontakte sitt rekrutteringskontor hvert tredje år for å fornye fritaket.
- Legeerklæring for mor eller far etter gjeldende forskrifter, der det fremgår at han/hun er infertil.

7.2.2 Tilfeller der den vernepliktige får endelig fritak som eneste sønn

- Når den vernepliktiges mor blir 50 år.
- Når den vernepliktiges far blir 60 år.
- Når en eller begge foreldrene til den vernepliktige er døde.
- Når mor eller far eller begge er infertile, i henhold til legeerklæring attestert av den spesialiserte legekommisjonen.

7.2.2.1 Oppheving av fritak som eneste sønn

Fritak fra verneplikt som eneste sønn kan oppheves i et av to tilfeller:

- Dersom en eller begge foreldrene får en (ny) sønn.
- Hvis det kan bevises at han ikke er eneste sønn.

Forsvarsministeriet gjør her oppmerksom på at alle som unnlater å gjøre sitt rekrutteringskontor oppmerksom på at de har fått en bror, vil bli anmeldt. Ministeriet gjør videre oppmerksom på at dette også gjelder reservister og andre som er dimittert.

En vernepliktig kan også få fritak som eneste sønn, selv om han har en eller flere brødre, dersom disse er rammet av en av de følgende sykdommene:

- a. Full nyresvikt
- b. Sterk psykisk utviklingshemming
- c. Schizofreni eller sykkelig paranoia
- d. Full lammelse
- e. Blindhet
- f. Amputert begge bein
- g. Amputert begge armene, fra handleddet og over.

Den vernepliktige blir behandlet som ene-sønn uavhengig av om foreldrene er i live eller er døde (FD u.å.m).

7.3 FRITAK SOM FORELDRELØS

Det er mulig å bli fritatt fra militærtjeneste i Syria dersom man ikke kjenner sine foreldre (la yarif walidahu). Myndighetene definerer dette som en som er funnet og som ikke kjenner sine foreldre, og som kommer fra et barnehjem eller en annen sosial institusjon, eller som har levd frem til vernepliktig alder hos et ektepar (fosterforeldre) som ikke selv har barn.

7.3.1 Betingelser som kreves oppfylt for fritak

- Den vernepliktige må være av ukjent opphav og registrert i sivilregisteret med to fiktive foreldre. For å bevise dette, ber den vernepliktige om en kopi av utskrift fra sivilregisterets registrator og denne skal være påført frasen «denne vernepliktige er av ukjent opphav, registrert av (navnet på registratoren) og vi har gitt ham et familienavn og navn på faren og moren».

- Han må være registrert med et familienummer (raqm khana) spesielt for ham, og det må fremgå at han er den eneste personen som er registrert under dette nummeret.
- At den vernepliktige kommer fra et barnehjem, annet tilfluktssted (malja`) eller stiftelse som har tatt hånd om ham i henhold til offentlige retningslinjer, eller en kontrakt som er attestert og underskrevet av Arbeids- og sosialministeriet og direktoratene som er underlagt dem i de forskjellige fylkene.

7.3.2 Dokumenter som kreves

- En skriftlig søknad fra den vernepliktige eller fra ekteparet, eller en av partene, dersom han har bodd hos et ektepar.
- En utskrift fra sivilregisteret for familien (ekteparet, eller en av dem), der det fremgår at de ikke har levende barn, gutter eller jenter.
- Disse papirene blir så oversendt politiet for å foreta de nødvendige undersøkelsene.

Denne formen for fritak regnes som midlertidig, på samme måte som for eneste sønn i en familie.

7.3.3 Oppheving av fritaket som foreldreløs kan skje i disse tilfellene

- Dersom ekteparet han bor hos, eller en av dem, får barn, gutt så vel som jente.
- Dersom det ekteparet han bor hos frasier seg ansvaret for ham og nekter ham å fortsette å bo hos dem, uavhengig av grunn.
- Dersom han er registrert i sivilregisteret med to kjente foreldre og dersom han er den eneste gutten i familien, vil han få fritak som eneste sønn, ikke som foreldreløs.

Fritaket blir permanent dersom en av ektefellene (fosterforeldrene) han bor hos dør, og den vernepliktige fortsatt bor hos dem når dette skjer (FD u.å.n).

7.4 FRITAK DERSOM DEN VERNEPLIKTIGE AVTJENER VERNEPLIKT I ET ANNET LANDS HÆR

Dersom en vernepliktig avtjener verneplikten i et annet lands hær, det være seg arabisk eller annet, fritas han fra å avtjene verneplikten i den syriske arabiske hæren dersom han har statsborgerskap i dette landet.

7.4.1 De nødvendige papirene for å få dette fritaket

- En skriftlig søknad fra den vernepliktige eller en av hans nærmeste.
- En vernepliktsbok fra de relevante militære myndighetene, attestert av utenriksministeriet i det aktuelle landet og den syriske diplomatiske representasjonen der, oversatt til arabisk av en oversetter som er sertifisert av det syriske justisdepartementet.
- Dette dokumentet må inneholde følgende informasjoner:
 - a. Datoen vedkommende begynte å avtjene verneplikten.

- b. Dagen for dimittering etter førstegangstjenesten, hans spesialisering, militærnummer/innrulleringsnummer og den graden han hadde ved dimittering.
 - c. Det må i henhold til lovene i den staten han har avtjent verneplikt være obligatorisk verneplikt.
 - d. Det må fremgå om verneplikten har vært utført i sin helhet, eller vært begrenset eller redusert.
 - e. Dersom verneplikten har blitt redusert av spesielle grunner, må det fremgå om han har fått endelig fritak fra tjenesten eller om han forventes å fullføre den nå grunnene for reduksjonen bortfaller.
- Et dokument som viser at den vernepliktige har fått utenlandsk statsborgerskap, et dekret som viser dette eller noe annet som viser at den vernepliktige har statsborgerskap i dette landet. Det må være attestert av den syriske ambassaden og oversatt til arabisk av en autorisert oversetter og så attestert av Justisdepartementet.
 - En skriftlig bekreftelse på den vernepliktiges oppholdsadresse i dette landet (FD u.å.o).

7.5 FRITAK AV HELSEMESSIGE ÅRSAKER

Vernepliktige kan få fritak fra militærtjeneste av helsemessige årsaker, men forsvarsdepartementet knytter på sine hjemmesider denne muligheten opp mot den vernepliktiges utdanning. Fritak, ikke utsettelse, kan ifølge departementet gis på følgende grunnlag:

- De medisinske komiteene i de forskjellige innrullingsområdene har rett til å fritak vernepliktige som studerer på et fireårig eller kortere universitetsprogram, dersom han lider av hel eller delvis lammelse, har måttet amputere eller mangler et øye. Dette forutsetter at den permanente medisinske komiteen i det militære distriktet godkjenner beslutningen.
- Alle andre saker om fritak skal presenteres for de permanente medisinske komiteene i de militære områdene.
- Den permanente medisinske komiteen som undersøker vernepliktige med vitnemål fra en femårig, eller høyere, universitetsutdanning, har rett til å fritak disse vernepliktige fra tjenesten.
- Den permanente medisinske komiteen for psykologiske og nevrologiske sykdommer har rett til å fritak vernepliktige som er overført fra de medisinske komiteene i innrullingsområdene, fra den medisinske komiteen for dem med høyere universitetsutdanning, og for vernepliktige som er overført fra andre medisinske komiteer.

7.5.1 Dokumenter som kreves

- En skriftlig søknad fra den vernepliktige.

- En legeerklæring attestert av en av helsedirektoratets lokale avdelinger (FD u.å.p).

8. VERNEPLIKTIGE OG EKTESKAP

Vernepliktige som ønsker å gifte seg må få tillatelse til dette, det kan han søke om å få fra sitt rekrutteringskontor. I henhold til Forsvarsdepartementets hjemmesider er det imidlertid meget begrenset hvem som får en slik tillatelse.

- Han eller en av hans nærmeste eller hans legale verge må levere en skriftlig søknad om tillatelse til å inngå ekteskap.
- Vernepliktige som har fått utsettelse på grunn av universitetsstudier eller tilsvarende i inn- eller utland.
- Vernepliktige med universitetsutdannelse som tjenestegjør.
- Vernepliktige som har fått utsettelse av følgende årsaker:
 - a. Medlem av lederskapet (i Baath-partiet), eller medlem av den Nasjonale progressive fronten².
 - b. Minister eller guvernør.
 - c. Ambassadør ved en syrisk diplomatisk delegasjon.
 - d. Medlem av parlamentet.
 - e. For vernepliktige hvis tjeneste er midlertidig stoppet fordi han er fengslet eller tjenestegjør i en annen arabisk hær.
- Muslimske geistlige som dommere i shariaretter eller imamer som utsteder fatwaer.
- Kristne geistlige som ikke kan utføre denne type verdslige handlinger (verneplikt).
- Jøde eller en som har fått avbrutt tjenesten av sikkerhetsårsaker.
- Vernepliktige fra Golan.
- Bosatte i utlandet.
- Vernepliktige som registrerte seg for minimum tre år siden.
- Ved eksepsjonelle moralske grunner.

Som det fremgår av listen, så gis det alminneligvis ikke tillatelse til ordinære soldater for at de kan gifte seg. Det må også bemerkes at enkelte grupper som har fått fritak fra verneplikten, må søke om tillatelse til å gifte seg, som muslimske og kristne geistlige (FD u.å.q).

² Dette er en sammenslutning av mindre partier som under ledelse av Baath-partiet formelt styrer Syria.

9. TILLATELSE FOR VERNEPLIKTIGE TIL Å REISE UTENLANDS

Vernepliktige må ha tillatelse til å forlate Syria den perioden de er vernepliktig, altså frem til fylte 42 år, og i henhold til Forsvarsdepartementet er det bare reservister eller dem med utsettelse som kan søke om å få reise. Dette kan de gjøre selv, eller få en av sine nærmeste til å gjøre. Det gjelder også for enkelte grupper som har fått fritak.

For å få reisetillatelse kreves det en skriftlig søknad stilet til rekrutteringsdivisjonen. Den vernepliktige må også stille en garanti på et beløp tilsvarende 300 USD, innbetalt i syriske pund til Forsvarsdepartementet.

9.1 UTREISETILLATELSER GIS FOR FØLGENDE FORMÅL

- Bosetting og arbeid.
- Turisme og besøk.
- Hajj og ´umra.
- Studier.
- Undervisning.
- Behandling.

9.1.1 Garantien tilbakebetales i følgende tilfeller

- Dersom den vernepliktige fritas fra både obligatorisk tjeneste og reservetjeneste.
- Dersom hans pass leveres tilbake til Direktoratet for immigrasjon og pass.
- Dersom han når maksimumsalderen for avskjed, som er 52 år for soldater og 54 år for offiserer.

Garantien blir konfiskert til fordel for statskassen dersom den vernepliktige unnlater å møte til obligatorisk tjeneste (uten gyldig grunn) og dersom den vernepliktige ignorerer innkalling som reservist.

Forsvarsdepartementet opplyser på sine sider at alle vernepliktige har rett til å få innvilget en engangstillatelse til å reise til utlandet for å bo og arbeide i fire måneder. For å få denne tillatelsen må den vernepliktige være under 36 år, og levere en skriftlig søknad der hans ønske om å bo og arbeide utenlands fremgår. Det må betales et depositum på 50 000 SYP, og i løpet av ni måneder må det fremlegges en oppholdstillatelse som viser at han har oppholdt seg utenfor landet. Dersom han ikke kan det, konfiskeres depositumet (FD u.å.r).

10. ALTERNATIVER TIL FØRSTEGANGSTJENESTE I SAA

Det er en kjent sak at mange vernepliktige foretrekker å slutte seg til en av de pro-regimemilitansene som er organisert under Quwwat al-difa´a al-watani (De nasjonale

forsvarsstyrkene³), fremfor å la seg innrullere i den regulære syriske hæren. På hjemmesidene til Forsvarsdepartementet er ikke dette nevnt som en mulighet, hverken for utsettelse av den ordinære verneplikten eller som en mulighet for å få fritak fra denne.

En rekke kilder beskriver imidlertid et tett samarbeid mellom slike militser og hæren, i enkelte tilfeller er militsene ledet av høytstående militærpersonell (Khaddour 2016). I andre tilfeller kan det synes å være en mer formell tilknytning mellom en milits og hæren. Et eksempel på dette er Quwwat al-difa'a al-mahalli (De lokale forsvarsstyrkene⁴), hvor det skal være mulig å gjennomføre førstegangstjeneste og hvor vernepliktige som har unngått å møte til obligatorisk tjeneste kan tjenestegjøre (Al-Tamimi 2017). Selv om det formelt ikke er mulig å avtjene verneplikten i slike militser, er det i praksis mulig å få utsettelse all den tid den vernepliktige kan dokumentere at han har sluttet seg til en av disse militsene (Finnish Immigration Service 2016, s. 14). Det er imidlertid ting som tyder på at det enkelte steder i landet har vært åpnet for at det er mulig å avtjene selve verneplikten i militser (Lund 2015, s. 220).

Et annet fenomen er at det i noen tilfeller har blitt åpnet for at vernepliktige som skal avtjene førstegangstjenesten, og som i utgangspunktet har unndratt seg denne, får tjenestegjøre i deler av hæren der bare håndplukkede rekrutter vanligvis tjenestegjør. Hizballahs tv-stasjon Al-Manar meldte allerede i 2013 at det var gitt tillatelse til at vernepliktige fra Aleppo-distriktet kunne avtjene verneplikten i distriktet, i brigader fra Republikanergarden (Al-Manar 2014). Fra Suwayda-provinsen vet vi at det er akseptert at vernepliktige tjenestegjør i egen provins; det hersker en utbredt motvilje blant den druiske majoriteten der mot å tjenestegjøre andre steder (Swaida Khabar 2015).

For den vernepliktige kan det være flere motiver for å velge å slutte seg til en milits, de to fremste er muligheten for å tjenestegjøre i nærheten av eller på hjemstedet, mens den andre, og for mange like viktige, er muligheten til å berike seg selv. Militsene er aktivt involvert i utpressing og plyndring, og i tillegg er lønnen betydelig bedre enn hva en vernepliktig i SAA får (Danish Refugee Council & Danish Immigration Service 2017, s. 16; Finnish Immigration Service 2016, s. 14-15; Khaddour 2016). I tillegg kommer en synkende moral i hæren, noe selv regimets russiske allierte har merket seg (Khodarenok 2016).

³ National Defence Forces, NDF.

⁴ Local Defence Forces, LDF.

11. REFERANSER

11.1 SKRIFTLIGE KILDER

- Al Haj Ali, Mohammed & Page, Jessica (2017, 31. januar). University of Damascus threatens to send absentee students to military recruitment office. *Syria Direct*. Tilgjengelig fra <http://syriadirect.org/news/university-of-damascus-threatens-to-send-absentee-students-to-military-recruitment-office/> [lastet ned 5. september 2017]
- Al-Manar (2013, 14. januar). *20 alfan min shabab halab yandaf'aun ila khidmat al-'alam wa 'itiqal 5 atrak judud [20 tusen ungdommer fra Aleppo haster til militærtjenesten og 5 nye tyrkere er arrestert]*. Beirut:Al-Manar Tilgjengelig fra <http://archive.almanar.com.lb/article.php?id=396526> [lastet ned 4. oktober 2017]
- Al-Masri, Abdulrahman (2017, 11. januar). Analysis: The Fifth Corps and the State of the Syrian Army. *News Deeply/Syria Deeply*. Tilgjengelig fra <https://www.newsdeeply.com/syria/articles/2017/01/11/analysis-the-fifth-corps-and-the-state-of-the-syrian-army> [lastet ned 5. september 2017]
- Al-Tamimi, Aymenn Jawad (2017, 3. mai). Administrative Decisions on Local Defence Forces Personell: Translation & Analysis. *Aymenn Jawad al-Tamimi* [blogg]. Tilgjengelig fra <http://www.aymennjawad.org/2017/05/administrative-decisions-on-local-defence-forces> [lastet ned 5. september 2017]
- Al-Zarier, Bahira & Nelson, Maria (2017, 20. april). Damascus student to pay 8 months of salary in bribe to avoid military service. *Syria Direct*. Tilgjengelig fra <http://syriadirect.org/news/damascus-student-to-pay-8-months-of-salary-in-bribe-to-avoid-military-service/> [lastet ned 3. oktober 2017]
- Danish Refugee Council & Danish Immigration Service (2017, august). *Syria: Recruitment Practices in Government-controlled Areas and in Areas under Opposition Control, Involvement of Public Servants and Civilians in the Armed Conflict and Issues Relating to Exiting Syria*. København: Danish Immigration Service. Tilgjengelig fra <https://www.nyidanmark.dk/NR/rdonlyres/7AF66D4A-5407-4B98-9750-7B16318EF188/0/SyrienFFMrapportaugust2017.pdf> [lastet ned 5. september 2017]
- FD, dvs. Syrias forsvarsdepartement (Wizarat al-difa'a fi al-jumhuriyya al-'arabiyya al-suriyya) (u.å.a). *Nizam wa aliat fahs al-mukallafin [System og metoder for undersøkelse av de innkalte]*. Damaskus: FD. Tilgjengelig fra <http://www.mod.gov.sy/index.php?node=556&cat=314&> [lastet ned 2. oktober 2017]
- FD (u.å.b). *Tabligh al-mukallaf wa anwa'a al-tabligh [Varsling av den innkalte og måtene å varsle på]*. Damaskus: FD. Tilgjengelig fra <http://www.mod.gov.sy/index.php?node=556&cat=316&> [lastet ned 2. oktober 2017]
- FD (u.å.c). *Manatiq wa al-sha'aib al-tajnid [Områder og avdelinger for rekruttering]*. Damaskus: FD. Tilgjengelig fra <http://www.mod.gov.sy/index.php?node=68&cid=21> [lastet ned 2. oktober 2017]
- FD (u.å.d). *Al-ta`jil al-dirasi [Utsettelse for studier]*. Damaskus: FD. Tilgjengelig fra <http://www.mod.gov.sy/index.php?node=556&cat=327&> [lastet ned 3. oktober 2017]
- FD (u.å.e) *Al-ta`jil al-idari al-qanuni.[Juridisk- administrativ utsettelse]*. Damaskus: FD. Tilgjengelig fra <http://www.mod.gov.sy/index.php?node=556&cat=328&> [lastet ned 3. oktober 2017]
- FD (u.å.f). *Al-ta`jil bil-iqama [Utsettelse for opphold (i utlandet)]*. Damaskus: FD. Tilgjengelig fra <http://www.mod.gov.sy/index.php?node=556&cat=329&> [lastet ned 3. oktober 2017]

- FD (u.å.g.) *Ta`jil al-ia`ala bil-ishraf [Utsettelse for forsørgeransvar]*. Damaskus: FD. Tilgjengelig fra <http://www.mod.gov.sy/index.php?node=556&cat=330&> [lastet ned 3. oktober 2017]
- FD (u.å.h) *Al-ta`jil li wujud akh fil-khidma [Utsettelse fordi en bror tjenestegjør]*. Damaskus: FD. Tilgjengelig fra <http://www.mod.gov.sy/index.php?node=556&cat=331&> [lastet ned 3. oktober 2017]
- FD (u.å.i) *Ta`jil al-mahkum wa al-mawquf [Utsettelse for dømte og anholdte]*. Damaskus: FD. Tilgjengelig fra <http://www.mod.gov.sy/index.php?node=556&cat=332&> [lastet ned 3. oktober 2017]
- FD (u.å.j) *Al-ta`jil al-sahi [Helsemessig utsettelse]*. Damaskus: FD. Tilgjengelig fra <http://www.mod.gov.sy/index.php?node=556&cat=333&> [lastet ned 3. oktober 2017]
- FD (u.å.k) *Al-halat al-a`ama lil-`ifa` [De generell tilfellene for fritak]*. Damaskus: FD. Tilgjengelig fra <http://www.mod.gov.sy/index.php?node=556&cat=335> [lastet ned 3. oktober 2017]
- FD (u.å.l) *Dafa`a al-badal al-naqti (bi sabab al-iqama kharij al-qutar) [Frikjøp på grunn av opphold utenfor landet]*. Damaskus: FD. Tilgjengelig fra <http://www.mod.gov.sy/index.php?node=556&cat=336&> [lastet ned 3. oktober 2017]
- FD (u.å.m). *Al-wahid [Eneste sønn]*. Damaskus: FD. Tilgjengelig fra <http://www.mod.gov.sy/index.php?node=556&cat=337&> [lastet ned 3. oktober 2017]
- FD (u.å.n) *Al-laqit wa man fi hukmihi [Den foreldreløse med ukjent opphav og dem som han har ansvar for]*. Damaskus: FD. Tilgjengelig fra <http://www.mod.gov.sy/index.php?node=556&cat=338&> [lastet ned 3. oktober 2017]
- FD (u.å.o) *Ta`diat al-khidma al-ilzamiyya fi jaysh dawla `arabiyya aw ajnabiyya [Avtjene den obligatoriske verneplikten i hæren til en arabisk eller utenlandsk stat]*. Damaskus: FD. Tilgjengelig fra <http://www.mod.gov.sy/index.php?node=556&cat=339&> [lastet ned 3. oktober 2017]
- FD (u.å.p). *Al-ifa`a al-sahi [Helsemessig fritak]*. Damaskus: FD. Tilgjengelig fra <http://www.mod.gov.sy/index.php?node=556&cat=340&> [lastet ned 3. oktober 2017]
- FD (u.å.q). *Muwafaqat rukhsat al-zawaj [Tillatelse til å inngå ekteskap]*. Damaskus: FD. Tilgjengelig fra <http://www.mod.gov.sy/index.php?node=556&cat=420&> [lastet ned 3. oktober 2017]
- FD (u.å.r). *Muwafaqat safar [Reisetillatelse] og Muhlat safar [Begrenset reisetillatelse]*. Damaskus: FD. Tilgjengelig fra <http://www.mod.gov.sy/index.php?node=556&cat=418&> og <http://www.mod.gov.sy/index.php?node=556&cat=417&> [lastet ned 3. oktober 2017]
- Finnish Immigration Service (2016, 23. august). *Syria: Military Service, National Defense Forces, Armed Groups Supporting Syrian Regime and Armed Opposition*. Helsinki: Finnish Immigration Service. Tilgjengelig fra http://www.migri.fi/download/70972_Report_Military_Service_Final.pdf?191f58f38bbcd488 [lastet ned 5. september 2017]
- Hilsman, Patrick (2016, 14. desember). Syria's young men face an impossible choice. *Quartz*. Tilgjengelig fra <https://qz.com/862890/aleppo-highlights-the-impossible-choice-faced-by-syrias-young-men/> [lastet ned 5. september 2017]
- Khaddour, Kheder (2016, 14. mars). *Strength in Weakness: The Syrian Army's Accidental Resilience*. Beirut: Carnegie Middle East Center. Tilgjengelig fra <http://carnegie-mec.org/2016/03/14/strength-in-weakness-syrian-army-s-accidental-resilience-pub-62968> [lastet ned 2. oktober 2017]
- Khodarenok, Mikhail (2016, 9. september). Here's why Assad's army can't win the war in Syria. *Conflict Intelligence Team*. Tilgjengelig fra <https://citeam.org/here-s-why-assad-s-army-can-t-win-the-war-in-syria/> [lastet ned 5. september 2017]

- Lifos (2017, mai). Reguljær og irreguljær syrisk militærtjänst. Norrköping: Lifos. Tilgjengelig fra <http://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=39733> [lastet ned 5. september 2017]
- Lund, Aron (2015). Chasing Ghosts; The Shabiha Phenomenon. I Kerr, Michael & Larkin, Craig (red), *The Alawis of Syria; War, Faith and politics in the Levant*. London: Hurst & Company, s. 220.
- Swaida Khabar (2015, 10. juni). *Bayan «mashayikhat al-`aql» yadu abna`al-suwayda`al-iltihaq bi al-khidma al-`askariyya [Kommunikeet til det åndelige lederskapet oppfordrer Suwaydas sønner til å innrullere seg til militærtjenesten]*. Swaida Khabar. Tilgjengelig fra <http://bit.ly/2yIOQ8B> [lastet ned 4. oktober 2017]
- UNHCR (2017, februar). *Relevant Country of Origin Information to Assist with the Application of UNHCR's Country Guidance on Syria: "Illegal Exit from Syria and Related Issues for Determining the International Protection Needs of Asylum Seekers from Syria*. Genève: UNHCR. Tilgjengelig via <http://www.refworld.org/docid/58da824d4.html> [lastet ned 27. oktober 2017]

11.2 MUNTlige KILDER:

- FN-organisasjon i Damaskus. Møte i Damaskus mai 2017.
- Internasjonal organisasjon. Intervju i Beirut oktober 2014.